

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Quotuplex est excommunicatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

EXCOMMVNICATIONE

Circa Quaestionem 21. 22. 23. & 24.

TRactationem de Excommunicatione diuidimus in septem Capita. Primum Caput, *Quid sit, quoruplex, & quomodo differat ab alijs penis Ecclesiasticis.* Secundum Caput, *Quos effectus habeat.* Tertium Caput, *Quis possit excommunicare.* Quartum Caput, *De causa excommunicationis.* Quintum Caput, *Quae requirantur, vt sit valida, & vt quis eam incurrat.* Sextum Caput, *Quo iure excommunicati sint vitandi.* Septimum Caput, *De absolutioe ab excommunicatione.*

CAPVT I.

Quid sit excommunicatio, quoruplex, & quomodo differat ab alijs penis Ecclesiasticis?

2
Differentia inter Anathema & Excommunicationem.

NOtandum Primò: Excommunicationem significare separationem à Communioe Fidelium: Graecè dicitur *Ἀνάθεμα*, quia excommunicatus est veluti piaculum, & res exterminanda, vt Deus placeatur. Concilia tamen hoc nomen Anathematis potissimum vsurpant in damnandis haeresibus & haeticis. In alijs plerumque vtuntur nomine *Excommunicationis, Separationis, vel Absentionis*; vt videre est, tum alibi, tum in Tridentino sess. 13. can. vltimo. Vide Couarruuiam in Cap. Alma, 1. parte §. 8. num. 6.

Communiō fidelium triplex.

Notandum Secundò: Esse triplicem communionem inter Fideles: Prior, Interna per fidem & charitatem. Secunda est, Partim interna, partim externa; scilicet in Oracionibus, Sacrificijs, & Sacramentis: res enim ipsae externae sunt, sed fructus earum est internus. Tertia est, Omnino externa, quae posita est in conuictu humano, in conuiujs, colloquijs, salutationibus, contractibus, & alijs huiusmodi congressibus. His positis: Constat excommunicationem nō tollere primam cōmunionem, sed eam supponere: haec enim tollitur per solum peccatum: tollit autem excommunicatio secundam, & tertiam.

DVBIVM I.

Quid sit excommunicatio?

3
Explicatur definitio Excommunicationis.

Respondeo: Definiri rectè potest, *Censura Ecclesiastica, quae separatur homo à communione Sacramentorum, & conuictu Fidelium.*

Dixi, *Censura*; vt excludatur irregularitas, proueniens non ex delicto, sed ex defectu lenitatis in Iudicibus, vel significationis in bigamia. Et si enim irregularitas proueniens ex delicto, sit vera & proprie dicta censura Ecclesiastica, id est, animaduersio & punitio Ecclesiastica, vt rectè docet Sorus dist. 22. quaest. 3. art. 1. & Medina 1. 2. quaest. 106. art. 4. & multi alij recentiores: tamen ea, quae non prouenit ex delicto, censura

non est. Quò fit, vt irregularitas in genere non sit censura, sed abstrahat à ratione censurae.

Similiter excluditur *Degradatio*, & *Cessatio à diuinis*, quae etiam proprie non sunt censurae; vt docet Nauarrus cap. 27. num. 166. Quamuis haec etiam alio modo excludi possint; quia haec non separant à conuictu Fidelium.

Dixi, *Ecclesiastica*: quia potestas ciuili non potest aliquem excludere à communione Sacramentorum, imò nec proprie à conuictu Fidelium, sed sola Ecclesia.

Dixi, *Quae separatur homo à communione &c.* vt distinguatur à *Suspensione*, & *Interdicto*. Nam *Suspensio* solum excludit ab vsu officij vel beneficij, & solum personam Ecclesiasticam contingit: à perceptione autem Sacramentorum & conuictu Fidelium non excludit. *Interdictum* verò non separat à conuictu Fidelium; sed solum à diuinis officijs Sacramentis, & Ecclesiastica sepultura, prohibens directè ipsas officijs Ecclesiasticis, Sacramentorum, & sepulturae actiones.

DVBIVM II.

Quoruplex est excommunicatio?

Respondeo: Variè diuiditur. Prima diuisio: Alia est *Maiores*, quae priuat Sacramentis & conuictu Fidelium. Alia *Minor*, quae solum priuat Sacramentis percipiendis. Haec solum incurritur participatione cum excommunicatis denunciatis vel cum notorijs percussoribus Clericorum; nec inducit irregularitatem; vt patet Capitulo *Si celebrer*, de Clerico excommunicato. Olim etiam ab homine infligebatur per sententiam, & à iure in omni sacrilegio: verum haec iam desita sunt.

4
Maiores
Minores

Secunda diuisio: Excommunicatio, Alia est *à iure*. Alia *ab homine*. *À iure* sunt, quae fiunt à Papa, vel Synodo vniuersali; vel particulari; vel centè à Papa confirmatur; & haec semper durant, etià si Auctor moriatur. *Ab homine* sunt, quae fiunt per modum mandati vel sententiae: haec expirant, id est, non ampliùs incurruntur mortuo auctore, vel deposito ab officio. Vnde patet *Excommunicationes Bullae Cane Domini* partim censeri esse *à iure*, quia mortuo Pontifice non expirant, partim *ab homine*, quia quot annis renouantur.

A iure,
Ab Homine,
Excommu-
nicatio
Bullae Cane
nae ex his
mixta.

Tertia diuisio: Excommunicatio, Alia est *laeta sententia*. Haec ipso facto incurritur: vt cum dicitur, *Qui hoc fecerit, ipso iure vel ipso facto sit excommunicatus*, incurrat excommunicationem, vel subiacet excommunicationi, vel excommunicamus talem. Alia est *ferenda, seu comminatoria*: vt cum dicitur, *Qui hoc fecerit, excommunicetur*; vel, *Prohibemus sub pena excommunicationis*. Denique cum dicitur, *Sit excommunicatus*, ordinariè intelligitur excommunicatione ferenda, nisi aliunde cõstet contrarium, iuxta Nauarrum cap. 27. num. 12.

Laeta sententia.
Comminatoria.